

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2026-1146

16.10.2026

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyrileggelse - ikke bruk – omregistrering og avregistrering.

Klager leverte salgsmelding for eierskifte den 26.12.25. Kjøretøyet ble avregistrert 4.1.26. Gebyret ble ilagt den 29.12.25 for perioden fra og med 26.12.25 til og med 3.1.26. Klager var uenig i gebyrileggelsen, og viste til at han ikke trodde kjøretøyet var forsikringspliktig ettersom det ikke var omregistrert. Klager anførte videre at kjøretøyet ikke skulle brukes før april/mai.

Trafikkforsikringsforeningen anførte at forsikringsbehovet for kjøper oppsto fra og med datoen for vedtak om eierskifte, og at gebyret løp for hvert påbegynte døgn etter denne datoen. Videre påpekte foreningen at kjøretøyet var registrert og at forsikringsplikten da ikke var knyttet til om kjøretøyet faktisk var i bruk eller ikke. Nemnda kom til at gebyret var korrekt ilagt, og fant ikke grunnlag for å gi dispensasjon. Nemnda uttalte at det skal svært mye til for at rettsvillfarelse, altså manglende kjennskap til reglene eller hvordan de skal forstås, kan gi grunnlag for dispensasjon.

GEBYRETS STØRRELSE: 26.12.25 - 3.1.26

Saksfremstilling

Klager ble 29.12.25 ilagt gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 26.12.25 til og med 3.1.26. Det fremgår av TFFAuto at vedtaksdatoen for salgsmeldingen vedrørende eierskifte av kjøretøyet var den 26.12.25. Videre fremgår det av TFFAuto at kjøretøyet ble avregistrert 4.1.26.

Trafikkforsikringsforeningen varslet klager elektronisk om at kjøretøyet var uforsikret på SMS og epost 26.12.25.

Klager påklaget gebyrileggelsen 7.1.26. I klagen ble det blant annet vist til at klager ikke trodde kjøretøyet var forsikringspliktig ettersom det ikke var omregistrert etter eierskiftet, og at kjøretøyet ikke skulle brukes før april/mai. Trafikkforsikringsforeningen opprettholdt gebyrileggelsen.

Partenes anførsler

Klager anfører at han ikke visste at kjøretøyet var forsikringspliktig og at det ikke skulle brukes. Da klager skrev kontrakt kom spørsmålet om omregistreringsavgift opp, men klager valgte å ikke betale fordi kjøretøyet ikke skulle brukes før i april/mai. Klager forstod ikke at han måtte avregistrere noe han ikke hadde registrert. Det anføres videre at det heller ikke ble mottatt noe varsel om dette. Klager mener at så lenge han ikke har betalt registreringsavgiften trenger kjøretøyet heller ikke å forsikres. Kjøretøyet var innelåst i en privat garasje, og klager ser da heller ikke poenget med ansvarsforsikring. Klager hadde planlagt å forsikre og registrere kjøretøyet samtidig, og var ikke klar over at forrige eier ikke hadde avregistrert det for vinterhalvåret.

Trafikksforsikringsforeningen anfører at gebyret er korrekt ilagt og at det ikke foreligger grunnlag for dispensasjon. Ifølge forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn mv. § 4. andre og fjerde ledd fremgår det at forsikringsbehovet for kjøper oppstår fra og med datoen for vedtak om eierskifte. Gebyret løper for hvert påbegynte døgn etter denne datoen. Klager ble eier av kjøretøyet den 26.12.25 og dermed oppsto forsikringsbehovet fra og med denne dato, og ikke fra og med omregistreringsdato. Da kjøretøyet først ble avregistrert den 4.1.26 var kjøretøyet således uforsikret i 9 hele dager. Kjøretøyet som denne saken gjelder, var registrert og forsikringsplikten er da ikke knyttet til om kjøretøyet faktisk var i bruk eller ikke. Følgelig kan ikke gebyret ettergis på bakgrunn av at kjøretøyet ikke var i bruk i gebyrperioden.

Finansklagenemnda Skade skal bemerke:

Vilkårene for gebyrileggelse

Etter bilansvarslova § 15 første punktum skal alle registreringspliktige kjøretøy være forsikret. Dersom forsikringsplikten ikke overholdes, skal Trafikksforsikringsforeningen ilegge eieren av kjøretøyet et gebyr, se bilansvarsloven § 17a. Gebyret skal ilegges på bakgrunn av antall døgn kjøretøyet har vært uforsikret, se forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn mv. (heretter omtalt som gebyrforskriften) §§ 4 og 5.

Av gebyrforskriften § 4 fremgår det videre at:

Ny eier som ikke har tegnet egen forsikring, skal betale gebyr for hvert påbegynte døgn **fra og med datoen for vedtak om eierskifte**, med mindre ny eier har tegnet forsikring innen **tre døgn fra og med vedtaksdatoen**. [vår utheving]

Det fremgår klart av ordlyden i bestemmelsen at tredøgnfristen begynner å løpe fra og med datoen for vedtak om eierskifte. Vedtaksdatoen er datoen når en salgsmelding på papir blir registrert i Motorvognregisteret eller når kjøper signerer en elektronisk salgsmelding. Fordi forsikringsplikten oppstår fra og med datoen for vedtak om eierskifte, så er det vedtaksdatoen som er avgjørende for når forsikringsplikten oppstår og tredøgnfristen begynner å løpe. Dato for omregistrering får ikke betydning for når forsikringsplikten inntreffer, eller for når gebyr kan ilegges.

Finansklagenemnda Skade (TFF Gebyr) har i avgjørelse **FinKN 2019-813** lagt til grunn at ordlyden i gebyrforskriften § 4 taler om påbegynte døgn der vedtaksdatoen medregnes, altså fra og med kl. 00.00, den dagen da salgsmeldingen ble godtatt. Videre følger det av flere nemndsavgjørelser at lørdager og helligdager inngår i fristberegningen se bl.a. **FinKN 2019-814** og **2022-837**.

Ifølge TFFAuto ble salgsmelding godtatt fredag 26.12.25, og fristen for å tegne forsikring, eventuelt å avregistrere kjøretøyet, begynte dermed å løpe fra og med denne datoen. Det vil si at fredag 26.12.25 utgjorde det første døgnet av fristberegningen. Lørdag 27.12.25 utgjorde det andre døgnet, og søndag 28.12.25 utgjorde det tredje og siste døgnet. I den foreliggende saken ble kjøretøyet først avregistrert 4.1.26. Dette var etter at fristen utløp.

I gebyrforskriften § 4 annet ledd fremgår det videre at gebyret skal betales for hvert påbegynte døgn "fra og med datoen for vedtak om eierskifte". Dersom fristen er oversittet, skal altså alle dagene inkludert vedtaksdato regnes med i gebyrileggelsen.

Når det gjelder klagers anførsel om at kjøretøyet ikke var i bruk, bemerker vi at plikten til å forsikre kjøretøy er regulert i bilansvarslova § 15. Første punktum i bestemmelsen er en kobling til registreringsreglene. Det gjelder etter denne bestemmelsen forsikringsplikt for motorvogn som er registrert eller skulle vært registrert eller hatt kjennemerke etter vegtrafikkloven.

Det er fast nemndspraksis at det ikke er av betydning for forsikringsplikten for registrerte kjøretøy hvorvidt kjøretøyet er i bruk eller ikke, se blant annet avgjørelse **FinKN 2019-751** og **2025-281**.

Slike forhold er utenfor myndighetenes kontroll. Med andre ord har ikke Statens vegvesen mulighet til å vite når et kjøretøy ikke er i bruk. Dette kommer først til uttrykk når kjøretøyet avregistreres. Dette ble gjort 4.1.26, noe som var etter at fristen for å forsikre eller å avregistrere kjøretøyet gikk ut.

Kjøretøyet i denne saken var registrert og forsikringspliktig. Gebyrileggelsen for perioden fra og med 26.12.25 til og med 3.1.26 er korrekt ilagt etter forskriften §§ 4 og 5. Slik saken er opplyst har også Trafikksforsikringsforeningen varslet og ilagt gebyret i tråd med gebyrforskriften §§ 6 og 7.

Vilkårene for dispensasjon (hel eller delvis ettergivelse av gebyret)

Spørsmålet blir etter dette om det er forhold i denne saken som gir grunnlag for dispensasjon fra gebyrplikten.

Når vilkårene for gebyrileggelse er oppfylt, må gebyret som utgangspunkt betales. Etter bilansvarslova § 17 a annet ledd, jf. gebyrforskriften § 9 kan gebyret imidlertid ettergis helt eller delvis dersom unnlatelsen av å tegne ansvarsforsikring må regnes som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll".

Det fremgår av forarbeidene til lovbestemmelsen (Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018 pkt.15.10) at den forsikringspliktige er ansvarlig for alle forhold innenfor egen "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende er noe å bebreide. Videre fremgår det at:

Kontrollerbare er forhold som den ansvarlige har kunnet påvirke. Det samme må gjelde for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved kjøpet. Departementet legger til grunn at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger et forhold utenfor den ansvarliges kontroll, må ligge på søkeren. Forsikringsselskapenes døgnåpne tilbud innebærer at det normalt kan tegnes forsikring når som helst.

Lovgiver har altså bestemt at det skal mye til for å ettergi et gebyrkrav helt eller delvis. Som det klare utgangspunkt stilles det derfor strenge krav til den som går til anskaffelse av et kjøretøy. Nemnda har i flere avgjørelser pekt på at kjøper på forhånd plikter å orientere seg om hvilke regler som gjelder, jf. blant annet avgjørelse **FinKN 2019-812**.

Nemnda har videre uttalt at det skal svært mye til for at rettsvillfarelse, altså manglende kjennskap til reglene eller hvordan de skal forstås, kan gi grunnlag for dispensasjon. Vi viser til nemndas vurdering av rettsvillfarelse i **FinKN 2025-1078** som eksempel. Herfra hitsettes:

Rettsvillfarelse, eller kanskje bedre rettsuvidenhet, er den rettslige betegnelsen på manglende eller mangelfull kunnskap om rettslige spørsmål eller forhold; manglende kunnskap om regelens eksistens eller uriktig forståelse av regelens innhold. I vår sak synes det å dreie seg om det siste, manglende kunnskap om innholdet i gebyrforskriften § 4 andre ledd som gir gebyrfritak dersom han eller hun har "tegnet forsikring innen tre døgn fra og med vedtaksdatoen."

[...]

Lover og forskrifter kunngjøres etter egne prosedyrer. De er skriftlige og lett tilgjengelige for enhver som har behov for å sette seg inn i dem. Dersom rettsuvidenhet skulle kunne brukes som unnskyldningsgrunn i noen utstrekning, ville det undergrave tilliten til Stortinget og sentrale statsinstitusjoner. Tungtveiende hensyn gjør med andre ord at man må vise "stor varsomhet" med å godta rettsuvidenhet som grunnlag for å fritta for gebyr som er ilagt for manglende tegning av forsikring av kjøretøy.

Klager har anført at hen ikke var klar over at forrige eier ikke hadde avregistrert kjøretøyet, og forstod ikke at det måtte avregistreres.

Nemnda legger til grunn at klager trodde at kjøretøyet var avregistrert etter kjøp. Dette var imidlertid ikke riktig ettersom kjøretøyet først ble avregistrert 4.1.26. Uten at det fremgår klart av

sakens faktum, kan det fremstå som om klager misforstod forskjellen mellom omregistrering og det å avregistrere kjøretøyet.

Som tidligere nevnt er omregistreringstidspunktet uten betydning for selve gebyrileggelsen. Det fremgår klart av ordlyden i gebyrforskriften at tredøgnfristen begynner å løpe fra og med datoen for vedtak om eierskifte. Det er dermed datoen for eierskiftet som er utgangspunktet for beregningen av tredøgnfristen, og som er avgjørende for når ny eier skal betale gebyr ved brudd på forsikringsplikten. I denne saken var datoen for vedtak om eierskiftet 26.12.25.

Nemnda har tidligere tatt stilling til en rekke saker hvor det har blitt anført lignende forhold. Se eksempelvis sak **FinKN 2023-484** hvor klager anførte at hun hadde forsøkt å avregistrere kjøretøyet, men ikke lyktes. Til dette skrev nemnda at eier har fullt ansvar for at avregistrering finner sted.

I sak **FinKN 2023-80** trodde ny eier at tidligere eier hadde avregistrert kjøretøyet før eierskifte fant sted. Til dette skrev nemnda at den som kjøper et kjøretøy, plikter å undersøke registreringsforholdet på forhold, og at dette kan gjøres enkelt ved å søke i Motorvognregisteret. Videre uttalte nemnda følgende:

Som påpekt hadde klager flere alternativer for å kunne bringe klarhet i registreringsforholdet og unngå gebyr, og det er da ikke adgang til å gi dispensasjon

I likhet med sakene over finner nemnda at klager kunne ha unngått gebyrileggelse ved å undersøke nærmere om kjøretøyet faktisk var avregistrert, for deretter å avregistrere det. Vi anser det som innenfor klagers kontroll å undersøke hvilke regler som gjaldt før kjøretøyet ble kjøpt, for så å innrette seg etter disse. Vi kan ikke i dette tilfellet se at det foreligger særskilte grunner for en rettsvillfarelse som tilsier at bruddet på forsikringsplikten var utenfor klagers kontroll.

Dersom man har handlingsalternativer for å unngå gebyr, vil det ikke være grunnlag for å dispensere for noen del av det ilagte gebyret, jf. eksempelvis **FinKN 2022-128**. I slike tilfeller ligger det å overholde forsikringsplikten innenfor den ansvarliges kontroll.

I tråd med nemndspraksis er det derfor nemndas vurdering at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon for gebyret etter bilansvarsloven § 17 a annet ledd, jf. gebyrforskriften § 9.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis ikke medhold

Ved behandlingen deltok Erling Johan Hjelmeng (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Berit Aamodt (forbrukerrepresentant)